

Sagardoa

Sagar kontuak pil-pilean

Iaz bezala, hainbat bilera eta gero, aurten ere ez da itxi sagarraren prezioa erabakitzeke negoziaketa mahaia

Mama goxoa egiteko lehengai nagusia sagarra da. Azken urteotan gora egin du sagardo ekoizpenak, eta berarekin batera, baita sagar ekoizpenak ere. Ekoizleen artean harremanak izatea beharrezkoa da guztiok edaten dugun produktua urtero eskuratzeko.

DUELA zazpi bat urte eseri ziren lehen aldiz mahaia berean sagardo zein sagar ekoizleak, bien interesa den sagar kiloaren prezioa erabakitzeke. Negoziaketak, ordea, askotan ez du amaiera garbirik izan, azken bi urteotan kasu, ez baita negoziaketarik itxi.

Mahaia negoziatzaile honetara esertzen dira EHNE eta ENBA sindikatuen ordezkariak, sagardozaleek osatuak dituzten Gipuzkoako Sagardozaleen Elkarte eta Taldea Elkartearenak eta sagar ekoizleena den Fruitel Elkarteak. Duela hiru urteko negoziazioak ez zirela amaitzen eta, Diputazioko ordezkariak eskatu zen mahaian, arbitro lana bete zezan. Hala ere, ondoren bi urte hauetan ez da negoziaketarik itxi.

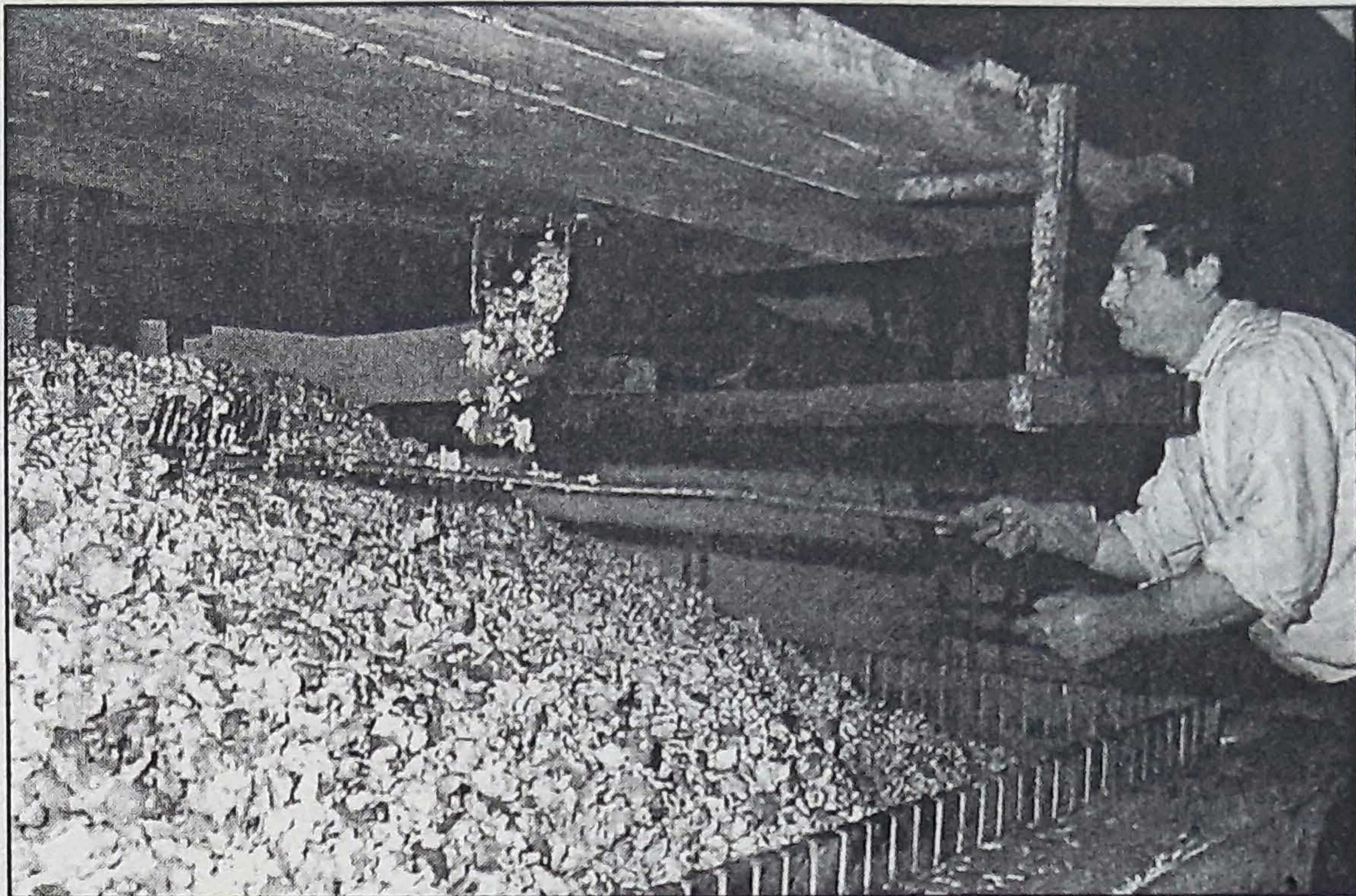
Fruitel Elkarteak lehenakari Juan Anton Oiarzabalen ustez, negoziaketa hauen arazo nagusia planteamenduan bilatu behar da. «Planteamendu honek ez du balio. Banatzaile eta erosle batzuen artean prezioa bakarrik negoziatzea ezinezkoa da. Negoziaketak zabalagoa izan behar du, eta helburu konkretu batekin. Autoak egiten dituenak ezin du bere banatzailearekin negoziatu soilik enbragearen prezioa, baizik eta hemendik urte jakin batzuetara nahi duen lehiakortasun eta kalitatea ezagututa zer tresna nahi dituen, elkarrekin hel gaitzen biak kalitate maila horretara. Plan sektorial batez ari naiz hitz egiten finean, eta hemen ez da honelakorik ikusten. Hori ez dagoen bitartean, egungo negoziaketak ez dira na-

hikoak; prezioa oso arlo garrantzitsua den arren, ezin du izan negoziaketaren ardatz nagusi bakarra».

Sagardogileen aldetik aurtengo negoziaketan bi proposamen izan direla dio Oiarzabalek. Sagardogileen Elkarteak prezio bakararren sistema proposatu zuten, 32 pezetan erosi nahian sagar kilo. Taldeakoe, aldiz, 30 pezetako oinarritzko prezioa ezarri ondoren, sagar bakoitzaren kalitatea neurtu ondoren % 25 bat gehitzea proposatu zuten. Horrela, sagar onaren kilo bakoitzeko 37 pezeta inguru ordain zitezkeen.

Oiarzabalen ustez, azken proposamen honek luke antz handiena plangintza orokor batekin. «Etorkizunari begirako negoziaketa da helburu guretzat, sektorea orokorrean hartuta, eta kalitateari begiratzea alde horretatik oso garrantzitsua da. Jakin behar dugu, gainera, zer sagar mota den egokiagoa kalitate horretarako».

Egoera honen konponbidea oraindik urrun dela dio, ordea, Fruitelkoak. Sagardogile zein sagar ekoizleen sektoreak oso kaotikoak direla deritzo, eta merkaturak bera ere ez dela oso gardena. «Inork ez daki zenbat ari den ordaintzen sagarra oroko-

Sagar ekoizleen artean sektorearen plangintza orokor baten beharra ikusten da.

rrean. Kalitateaz hitz egitea, sektorearen berregituratzeaz mintzatu gabe, konponbide eskasa da».

Honelako planteamenduak aldatzeko arazo asko daudela ere onartzen du Oiarzabalek. «Badi-rudi batzuk ez direla enteratzen zer ari den gertatzen sektore honenkin, zer egoeratan dagoen. Baina zer gertatzen ari den ikusten ez denean, esan nahi da batzuk oso gustura daudela egungo

egoerarekin».

Etorkizunari begira, sagardotarako sagarra arautzea beharrezkotzat jotzen du oso Fruitelkoak, ekoiztu beharreko kalitateko sagarra ezagutzeko. Baita datozen urteotarako dauden sagardo ekoizpenen aurrikuspena egitea ere, zenbat sagar beharko den jakiteko.

Gipuzkoako Sagardogileen Elkarteak lehenakaria den Joxe Miel Bereziartuaren ustez, arazoa oso ezbedina da. «Arazoak hasten dira ez delako agiririk sortzen. Sindikatuek, sagar ekoizleek, baserritarrek berek edo ez dakit zeinek egin beharko lukeen, urrian sagardo prezioa egiten hasten denean zenbat kilo dauden jakiteko. Nola ez den jakiten, zail da balorazioa egitea.

Sagardogileek eskatzen dugu beti kilo horiek azaldu egin behar direla. Horrela oso zaila da preziorik egitea».

Baserritarrak aurtengo prezioak onartu egin dituela nabarmentzen du Bereziartuak, «sindikatuak ezezkota eman arren negoziaketetan». «Sagar ekoizleek ere ikusten dute gero eta sagar gehiago erabiltzen hasi garela, eta horrela berealek ere saltzeko aukera gehiago dutela».

Errolda bat egitea da sagardogileen honen ustez konponbide bat. «Denok lan pixka bat egin behar dugu arlo horretan. Abuztu eta irail aldera jada gutxi gora-behera jakiteko zenbat kilo izango den. Urri hasierarako sagardogileak jakin egin behar du zenbat sagarrekin kontu dezakeen. Ba-

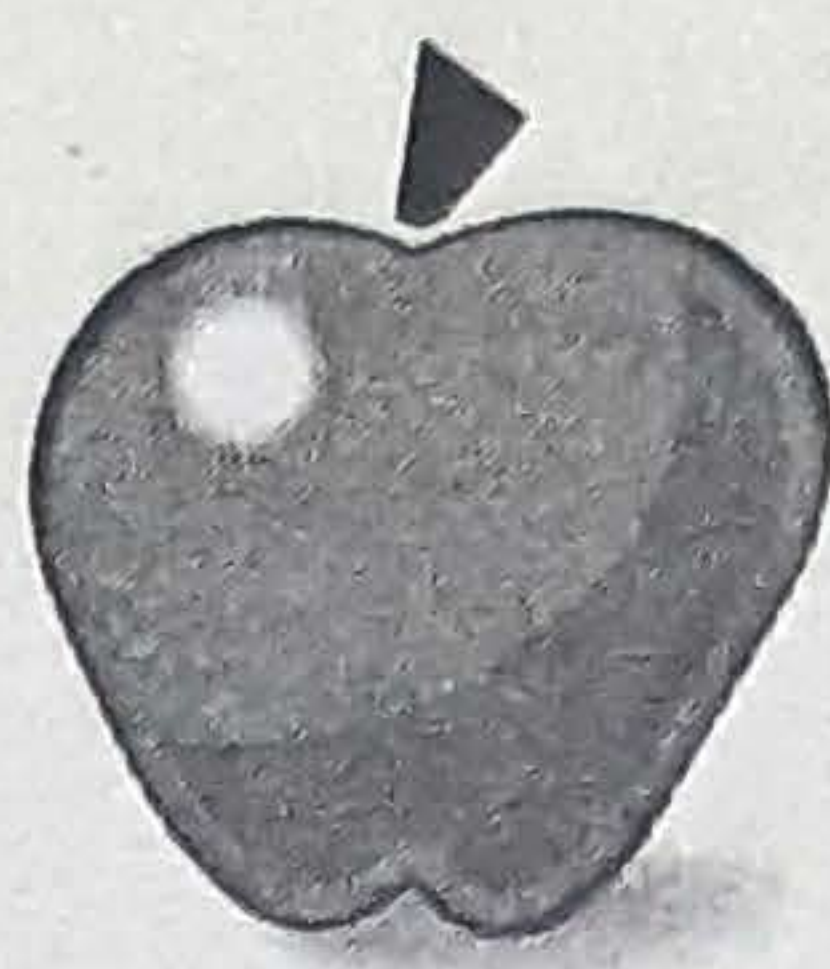
Juan Anton Oiarzabal: «Etorkizunari begirako negoziaketa da helburu guretzat, sektorea orokorrean hartuta, etalitateari begiratzea alde horretatik oso garrantzitsua da, jakin behar dugu, gainera, zer sagar mota den egokiagoa kalitate horretarako»

**Sagardoa,
Idiazabalgo Gaztarekin,
beti gozo.**

100% Duto de oveja pura

100% Duto de oveja pura

Idiazabal Gazta latorritzko Izenaren Kontseilu Erregulatzailea

dakit hori oso zaila dela, eta horregatik ez diot inori leporatzen. Baina egin beharko genuke».

Gipuzkoan aurten sagarra ondo ordaindu dela dio, eta Europan ez dela hemen baino gehiago ordaindu. «Gutxi dagoenean asko pagatu eta asko dagoenean gutxi pagatzea baino hobea da linea bat mantentzea, horregatik egin dugu aurten egin dugun proposamena. Aurten, bertako sagarra % 50ean erabili dugu, eta datorrenean ez nintzateke harrituko gehiago izatea».

Migel Zapiainek, Taldea Elkarte-ko lehendakariak, negoziaketa mahai honi ez dio zentzu handirik ikusten egun. «Mahaiari esertzen garenean, gure borondatea bide batetik doa, eta errealitatea beste batetik. Akordio bat lortzen denean ere, ez du ezertarako balio, eskaera eta eskaintzaren legeak gehiago agintzen duelako. Hau esatea gogorra den arren, sagardozaleen aldetik akordioak erreferentzia bezala hartzen dira, ez onartutako zerbait bezala. Horrela, mahai horien beharrik ez dut ikusten egun».

Akordioak hartzen direnean sagar ekotzle guztiak zaku beren sartzen direla dio Zapiainek, eta euren elkartaren ustez ez duela horrela izan behar. «Ez da berdina bere erara lan egiten duena, nahi duen sagar mota lantzen duena, nahi duenean biltzen duena eta kanpaina barruan baldintza batzuk betetzen ez di-

Oso zaila da egun jakitea zein prezio ordaintzen diren sagar kilo bakoitzeko.

tuena, besteen alboan».

Plangintza integral baten beharra ikusten duen arren, ez du itxaropen handirik Taldeakoak. «Hemen euskaldunak beharrean alemanak biziko balira, akaso

posible izango litzateke, baina hemen bakoitzak nahi duena egiten du. Horregatik proposatu dugu oinarritzko prezio bat eta kalitatearen arabera gehigarri bat».

Sindikatuaren eskaera plangintza orokor baten bila doa

AZKEN bi urteotan sagar ekotzleen eta sagardogileen arteko negoziaketa mahaiak ez du lortu bere helburua. Sagarrak ordaindu beharreko prezioa ez da akordio batean islatu, eta mahai horretan parte hartzen duten bi nekazaritza sindikatuentzat argi dago planteamendu aldaketa baten beharrean dagoela sektorea. EHNE sindikatuak sektorearen errepresentatzaile gisa sagarrendatzaileentzat politika serio bat egiteko eskatu dio Gipuzkoako

Diputazioari. «Urterotik gauza bera gertatzen dela ikusirik, bertako sektorearen etorkizuna ziurtatuko duen politika serio bat gauza dezan eskatu diogu, ez duelako politika finko bat egiten kanpoko sagarrendatzaileen aurrean bertako produktzioa defenditu eta desberdintzeko. Azken urteotan Diputazioak dirulaguntza asko eman ditu sagardotarako gasuak bultzatzeko, baina hala eta guztiz ere, sagar ekotzleek ordaintzen zaizkien prezioak

beherantz doaz sektorearen etorkizuna kolokan jarriz. Honez gain, diru publikoa ematen da, baina ez da zaintzen nola erabili den», diosku sindikatu honetako Marta Agirrezabalak.

ENBAko Antonio Larzabalek ere bere kezka azaldu du dirulaguntzen bitartez aldatutako sagarrendatzailearen inguruan. «Sagastak sartzea doan errepresentatzaile gisa, askok edozein lekutan aldatzen dute, baserriarentzako osagarri bezala».

Negozialak berari buruz, Larzabalen ustez Taldea sagardogile elkartaren proposamena egokiena izan zen. «Horrela, produktoreari aliantza bat ematen zaio. Sagarrak beste gauza bat da. Orain aldatu berriak ari dira egiten. Mota asko daude eta beranduko sagarra sartzen ari dira Diputazioaren baten bidez, goak ere gorde egin behar dira. Garbitasuna eta kalitatea, hori lehentasuna izan behar dela uste dugu». X

Egunkaria
(943) 300222
iragarkiak

AMARA-BERRI SAGARDOTEGIA

Txotx denboraldia, hasi dugu. Bazkariak eta afariak urte osoan.

Etor zaitez gure sagardoa dastatzera.

Isabel II, 4 Trasera • Plaza de los Marineros • Donostia Telf. 46 46 84

ARSO Espezialitatea:
Parrilan erretako
arrain eta txuletak.

SAGARDOTEGIA

ZUBIAURRE, 8 • 51 59 56 • ERRENTERIA

EIZMENDI

Sagardotegia
Erretegia

OTSUENA - TXIKI BASERRIA 55 64 05 tel.
OSINAGA AUZOA HERNANI

OTSUA - ENEA
SAGARDOTEGIA
Simon Etxeberria

Osiñaga auzoa HERNANI Tf.: 55 68 94

LARRE-GAIN
Sagardotegia

55 58 46 HERNANI
SAGARDOA BOTILAN SALGAI URTE OSOAN

UDANA, Gazidurak

- Hautazko bakailoa. Laboraketa eta banaketa
- Faroe-Islandia e.a. ko bakailoa

SALMENTA KOSKERAN:
Fermin Calbeton, 34
Tel-Faxa: 42 45 99
DONOSTIA

LANTEGIA:
Arretxe gaina. Belasko eraikina, 36
Tel: (943) 62 48 22
Faxa: (943) 62 96 76
IRUN